

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 02 Mayıs 2016
Sayı : 3624

5376

02/05/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Başbakan Ahmet DAVUTOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Didem ENGİN

CHP İstanbul Milletvekili

Yurt savunması ya da özel yasalarda belirtilen olağanüstü durumlarda başvurulması gereken bir yol olan “acele kamulaştırma”, AKP iktidarında sıklıkla kullanılan genel bir uygulamaya dönüştürülmüştür. AKP iktidarında gerçekleştirilen acele kamulaştırma kararlarının toplum yararından ziyade, rant odaklı olması bu bölgelerde çok ciddi bir mağduriyet yaratmaktadır. Geçmişte Manisa'nın Soma ilçesinde yapılmak istenen termik santral için gerçekleştirilen acele kamulaştırma kararı, İstanbul'da Kuzey Ormanları olarak bilinen bölgenin acele kamulaştırılması, Sulukule, Fener Balat gibi tarihi ve kültürel mirasa sahip bölgelerde kent sakinlerinin karşı çıkmasına rağmen acele kamulaştırma uygulamaları günümüzde de artarak devam etmektedir. AKP Hükümeti'nin sıklıkla başvurduğu bu yöntemin son mağdurları ise ne yazık ki İstanbul'un Gaziosmanpaşa ilçesi sakinleri olmuştur. Gaziosmanpaşa ilçesindeki 9 mahalle (Merkez, Bağlarbaşı, Karlitepe, Küçükköy, Sarıgöl, Silahtarağa, Yenimahalle, Yenidoğan ve Yıldıztabya mahallelerinde) 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'na dayanarak 10 Nisan 2016 tarihinde 29680 sayılı Resmi Gazete'de Bakanlar Kurulu Acele Kamulaştırma Kararı yayımlanmıştır. Ancak alınan bu karar öncesinde Gaziosmanpaşa'da oturan vatandaşlarımızın ve ilgili dernekler ile meslek odalarının görüşlerine başvurulmaması, acele kamulaştırma kararının toplum yararından ziyade rant odaklı bir uygulama olacağı

endişesini doğurmaktadır. İlçe sakinlerinin, bölge esnafının görüşleri alınmadan alınan acele kamulaştırma kararı Bakanlar Kurulu'nun kendisine verilen hak ve yetkiyi kötüye kullanması anlamına gelmektedir. Bu çerçevede;

1. Cumhuriyet tarihi boyunca kaç adet acele kamulaştırma kararı alınmıştır? 2002 yılından bugüne dek alınan acele kamulaştırma kararı sayısı nedir?
2. Kanunda istisnai durumlarda başvurulması öngörülen acele kamulaştırmanın, AKP iktidarı tarafından genel bir uygulamaya dönüştürülmüş olmasının gerekçesi nedir?
3. 10 Nisan 2016 tarihli ve 29680 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve İstanbul'un Gaziosmanpaşa ilçesindeki 9 mahalle (Merkez, Bağlarbaşı, Karlıtepe, Küçükköy, Sarıgöl, Silahtarağa, Yenimahalle, Yenidoğan ve Yıldıztabya mahalleleri) sınırları dahilinde alınan bu acele kamulaştırma kararının gerekçesi nedir?
4. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu madde 27'ye göre acele kamulaştırma "yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda" başvurulabilecek bir yöntemdir. Gaziosmanpaşa ilçesi için alınan acele kamulaştırma kararının gerekçesi yurt savunması ihtiyacı mıdır? Değilse, hangi olağanüstü durum nedeniyle bu karar alınmıştır?
5. İlgili kamulaştırma kararı öncesinde hangi sivil toplum kuruluşlarının, derneklerin, meslek odalarının görüşü alınmıştır? Mahalle sakinlerinin görüşleri alınmış mıdır? Sivil toplum kuruluşlarının ve mahalle sakinlerinin görüşüne başvurulmadan acele kamulaştırma kararı alındıysa, bu kararının toplum vicdanını yaraladığı gerçeği kabul edilmekte midir?
6. Geçmişte yine AKP iktidarınca, toplumun ve ilgili bölge sakinlerinin görüşüne başvurulmadan alınan Sulukule, Tarlabası ve Fener Balat gibi yerlerde alınan acele kamulaştırma kararlarının yargı tarafından iptal edildiği gerçeği göz önüne alındığında, Gaziosmanpaşa için alınan acele kamulaştırma kararının da hukuksuzluk gerekçesiyle iptal edilmesi yüksek bir ihtimaldir. Ancak yargı kararı öncesinde zorla boşaltım ve yıkım gibi bir uygulamaya gidilmesi geri dönüşü

5376

olmayan mağduriyetler yaratabilecektir. Böyle bir mağduriyetin yaşanmaması için yargı kararlarının sonucu beklenecek midir?

7. İlgili kamulaştırma kararının kapsadığı ev, konut, işyeri vs sayısı nedir? Kararın kapsadığı bölgede yaşayan, çalışan, okuyan insanlar düşünüldüğünde, mağdur olacak kişi sayısı kaç olarak hesaplanmıştır?
8. Bu kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için hangi önlemlerin alınması planlanmaktadır?
9. Bu kararın esas amacı kentsel bir rant mı yaratmaktır? Kararın kentsel bir ranta dönüşmemesi için ne gibi tedbirler alınmaktadır?
10. İlgili acele kamulaştırmaya ilişkin kıymet takdir komisyonu kurulmuş mudur? 2942 Sayılı Kanunun 8. maddesine göre kurulacak olan kıymet takdir komisyonunun konuyla ilgili uzman kişi, kurum veya kuruluşlardan da rapor alarak, gerektiğinde Sanayi ve Ticaret Odalarından ve mahalli emlak satım bürolarından alacağı bilgilerden de faydalanarak kurulması öngörülmektedir. Bu doğrultuda, bahse konu acele kamulaştırma takdir komisyonunun görüş aldığı uzman kişi, sivil toplum örgütü ve meslek odaları hangileridir?
11. Bahse konu acele kamulaştırmada kıymet bedeli hangi kriterlere göre belirlenecektir? Kıymet bedelinin tespitinin mağduriyet yaratmaması için alınan tedbirler nelerdir?